

8—9 font kenyeret no most várjuk a tránczpot öszeálását 1918 juni 20 án tehát egy holnapja hogy szökünk. Öszeis ált a tránczport és haladunk tovább ugy hogy már 1918-év junius 27-dik én dél után 4 ora 15 hákor át léptük az uj határt tehát már nem vagyunk orosz kéz alatt.” (A másik notesz szerint 1918. július 30. a hazaérkezés napja.)

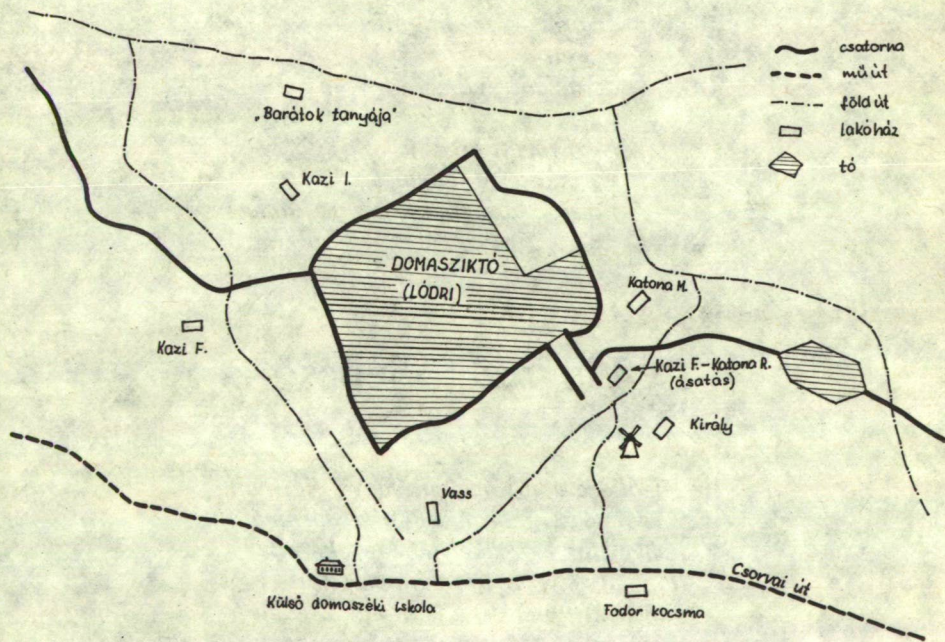
*

Háború és bolyongás — Homérosz óta ismerős az irodalomban. Móra nem sokat merített a leírásból, ha egyáltalán látta. Kenyér, kenyér, kenyér, ebből gondolom, ha máshol nem, beszélgetés közben megragadhatott benne a gondolat, és lett belőle regényes fordulat. Kutatók dolga, hogy kihámozzák belőle, amit lehet.

Marad a végére egy nagy kérdés: mi értelme van a szálak bogoztatásának? Mire megyünk vele, ha tudjuk, hol volt a kör, a bolt, a tó, a kút, ki volt Etel és ki Messzi Gyurka? Hencegés inkább, mint komoly fejre valló fordulat, hogy előszedünk egy fél mondatot — messziről dudát nyekerget valaki —, és megmondjuk ötvenöt év múltán, hogy a dudás ki lehetett. Mi értelme van amatőrként belekontárkodni abba, ami a kutatók földadata lenne?

A kérdéseket én tettem föl magamnak, felelek is rájuk. A szegedi irodalom röghöz kötődése ismert, Mórától származik az a gondolat is, hogy a valóság párnáján álmodik, aki itt írásra adja a fejét. Ma ezt a vidéket, azt hiszem, a szociográfia eszközeivel derítené föl az irodalom. Móra az ásatások hordalékából regényt csinált.

A búzamezőt a valóságból vette, de az éneket maga szerezte hozzá.

„SZIROMSZÉK” TÉRKÉPE